

doorgeefbrief 35
december 2005

gereformeerd *appèl*

Meditatie

'Samen de Here dienen'

Toen in 1992 het Gereformeerd Appèl werd opgericht en de eerste gebedsbijeenkomst voor eenheid werd georganiseerd, wist niemand hoeveel van deze bijeenkomsten er nog zouden volgen. Honderden mensen bezochten deze eerste bijeenkomst. Er was veel enthousiasme en verlangen naar eenheid. Hoop op meer toenadering en meer schot in samensprekingen op landelijk en plaatselijk niveau. Voor sommigen was vooral het streven naar kerkelijke eenheid een reden om op te roepen tot gebed. Anderen hechtten minder aan het institutionele aspect en legden meer de nadruk op het gezamenlijk belijden. Toch lag er onder deze verschillen een gemeenschappelijk verlangen. Het verlangen om samen de Here te dienen. Met dat doel, om samen de Here te dienen, werd op zaterdag 3 september in Amersfoort de veertiende landelijke gebedsbijeenkomst gehouden. In de pers heeft deze bijeenkomst reeds de nodige aandacht gekregen. In sommige commentaren die aan de bijeenkomst voorafgingen klonk de ondertoon door of het bidden voor eenheid nog wel zin heeft. Moeten we niet constateren dat er de afgelopen twee jaren weer een paar kerkverbanden zijn bijgekomen? Het valt niet te ontkennen, maar er is meer te zeggen. Op tal van plaatsen vindt toenadering plaats. En dat niet alleen uit nood of omdat er een paar mensen zijn die toevallig zin hebben om zich in te zetten voor kerkelijke eenheid. Eenheid is geen kwestie van 'zin' in de zin van ergens enthousiast voor zijn, maar van 'zin' in de zin van een doel, namelijk samen de Here dienen!

Klinkt in de Bijbel niet voortdurend het appèl om God te dienen en dat samen met anderen? En moet tegen de achtergrond van dat appèl een verscheurde kerk niet worden gezien als een "onmogelijke mogelijkheid"?

Tijdens de gebedsbijeenkomst gingen ds. H. Hoksbergen en prof. dr. J.W. Maris in op het bekende beeld van de gemeente als het lichaam van Christus. Is bij alle verscheidenheid binnen het lichaam het aan elkaar verbonden zijn niet een voorwaarde voor het functioneren van dat lichaam? Niemand kan zeggen dat hij de ander niet nodig heeft. Zeggen de ander niet nodig te hebben is, gelet op de organische eenheid binnen een lichaam, een onmogelijke mogelijkheid!

In zijn bijdrage wees dr. J. Dekker vanuit Jesaja 19 op een andere onmogelijke mogelijkheid. Uit dit hoofdstuk was het thema voor de gebedsbijeenkomst gekozen: "Samen zullen zij de Here dienen". Het gaat in Jesaja 19 om volkeren die ten tijde van het Oude Testament elkaars aartsvijanden waren. Maar eenmaal zullen ook die volkeren samen de Here dienen. Zowel toen als nu lijkt ook dit een onmogelijke mogelijkheid. Een verscheurde kerk is een onmogelijke mogelijkheid omdat het haaks staat op wat de kerk in wezen is, namelijk dat zij één is. Dat onoverbrugbare verschillen tussen volkeren ooit overbrugd zullen worden is voor ons beseft een onmogelijke mogelijkheid omdat de geschiedenis steeds weer laat zien dat mensen maar zelden in staat zijn tot het overbruggen van verschillen. Maar zou het ook voor God onmogelijk zijn? Is Hij het niet die bij machte is oneindig veel meer te doen dan wij bidden of beseffen! Wij treffen deze woorden van Paulus aan in zijn brief aan de Efeziërs. Vlak daarvoor wijdt Paulus uit over het geheimenis van de roeping van de heidenen. Dat gaat dus over u en mij! God roept ons en deelt ons zijn genade mee. Paulus is overweldigd door deze genade van God. Onnaspeurlijke rijkdom en liefde van Christus die de kennis te boven gaat, noemt hij het. Bij die God is niets

onmogelijk meer. Met vrijmoedigheid mogen wij naar Hem toegaan met ons gebed om de vervulling van die geweldige belofte: Samen zullen zij de Here dienen.

In deze Doorgeefbrief treft u gedeelten aan van de bijdragen van ds. Hokbergen, prof. Maris en dr. Dekker, uitgesproken tijdens de gebedsbijeenkomst van 3 september 2005. Vergeet u niet dat dit een

Doorgeefbrief is? Mocht u uw exemplaar aan iemand hebben doorgegeven dan kunt u voor de volledige tekst altijd nog terecht op de website van het Gereformeerd Appèl.

Namens het Gereformeerd Appèl
K. van Breugel

Vele leden – één lichaam

Eenheid over de kerkgrenzen heen? Moet je zien hoe Paulus het idee in 1 Kor. 12 ook heel concreet uitwerkt. Als je je iets duidelijk kunt voorstellen, dan is het wel een lichaam met zijn lichaamsdelen. En zo, als de lichaamsdelen onderling, horen de gelovigen bij elkaar. Paulus spreekt in dat verband niet over een lichaam, maar zelfs over hét lichaam van Christus.

En de samenbindende factor tussen al die mensen, die bij elkaar horen, dat is de Geest. Door één Geest zijn wij allen tot één lichaam gedoopt. Het is maar niet een menselijk bedenkfel dat de gelovigen bij elkaar horen. Door één Geest wordt je aan elkaar verbonden. Er blijft best nog verscheidenheid. Maar dat is geen reden om niet samen op te trekken.

Intussen is de kerk wél een gemeenschap, waarin de verschillen tussen gelovige mensen zichtbaar zijn en een plaats mogen hebben.

Het bijbelse beeld van het lichaam mag ons bewaren voor vrijblijvendheid en slapheid in het zoeken van de eenheid.

Paulus maakt er veel werk van om uit te leggen dat de lichaamsdelen niet zonder elkaar kunnen. De kerk is een levende gemeenschap, zo levend als een lichaam. Daar zit beweging in, groei, pijn ook, en

boven alles: een geweldige onderlinge band. De kerk als lichaam: dat betekent dat je elkaar gaat zoeken wanneer er géén eenheid is. Dat zoeken naar eenheid zou een natuurlijk drive moeten zijn. Niet omdat wij van het Gereformeerd Appèl dat zo leuk vinden, maar omdat het op een bijbelse manier eigen is aan gelovigen: opdat er geen verdeeldheid in het lichaam zou zijn.

Niet de eenheid vormen als de Here dat vraagt, dat is ongehoorzaamheid. En ongehoorzaamheid tegenover God, daar hebben we ook een ander woord voor: zonde. En wanneer mensen een bepaalde zonde maar laten voortduren, willens en wetens, dan hebben we daar ook een uitdrukking voor: blijven liggen in de zonde.

We hebben net dat mooie lied 320 gezongen. „God wil aan ons telkens weer tonen dat Hij genadig is en trouw. Dat Hij met ons samen wil wonen, geeft ons de moed voor dit gebouw.” Zo is het. Dat Hij met ons samen wil wonen, dát geeft ons de moed. Hij toont zijn trouw aan mensen die het van Hem verwachten. En daarom gaan we rustig verder. Op de weg die Hij ons wijst. Vastberaden. En tegelijk afhankelijk van Hem.

H. Hoksbergen

‘Hij is het hoofd van het lichaam, de kerk.’ (Kol. 1:18)

Eén Hoofd – één lichaam

In Gods Woord komen we de nodige schakeringen tegen als het portret van de kerk wordt getekend. De eigenlijke identiteit van de kerk wordt op verschillende plaatsen echter heel pertinent aangeduid met het beeld van het lichaam en het Hoofd. Dat lezen we in Kolossenzen 1. Op indrukwekkende wijze tekent Paulus daar de betekenis van Christus. Hij is

de eerstgeborene van heel de schepping. Hij heeft immers de allerhoogste prioriteit. Hij hoort bij de onzichtbare God, de almachtige, niet bij het vergankelijke schepsel. En zó wordt van de Here Jezus gezegd, dat Hij het hoofd is van het lichaam, de kerk.

Maar dat heeft consequenties voor het antwoord op die vraag naar de kerk waar je lid van bent. Want wat is meer bepalend voor iemands identiteit dan het hoofd? Het hoofd beslaat ongeveer een vijfde van de lengte van het menselijk lichaam. Op uw paspoort of rijbewijs is de foto van het hoofd echter afdoende, ja beslissend, om vast te leggen wie u bent.

Over de identiteit van de kerk - en ook van de leden van de kerk - is het wezenlijke niet te zeggen als dan niet gesproken wordt over Jezus Christus.

Het lichaam heeft geen identiteit dan alleen wat afgeleid is van het Hoofd. In deze zelfde brief wordt dat heel indringend aan de orde gesteld. Het gaat over de eenheid van lichaam en Hoofd (Kol. 2:10), over samen met Christus begraven zijn en opgewekt door de kwijtschelding van onze zonden (Kol. 2:12-13). Op deze basis wordt over de kerk gesproken in het enkelvoud. De diepste dingen die over de kerk zijn te zeggen, slaan op de kerk in het enkelvoud. Hét lichaam van Christus, hét volk van God, dé tempel van de Heilige Geest. De plaats waar God woont door zijn Geest (Ef. 2:22).

Twee dingen horen we dan te beseffen en te beleven. In de eerste plaats dat wat gezegd wordt over de kerk in de termen van lichaam en hoofd niet kan functioneren als een vanzelfsprekendheid. Het Hoofd behoort bij het lichaam, zeker. Maar niet als ons bezit. Er is ook het tegenover van Christus ten opzichte van zijn lichaam. Er is het tegenover van zijn Woord en van de Geest die Hij van de Vader in de gemeente doet wonen. In de kerk zullen we moeten weten van diepe gehoorzaamheid aan Hem; een diep verlangen niet te leven van wat in ons menselijke en kerkelijk gang allemaal ontwikkeld is, maar van het offer van onze Heiland op Golgota, en van de genade die Hij als de verhoogde Heer uitdeelt, en van de tucht van zijn Woord en Geest, die ons ver-

maant, en leidt, en troost. Kerk zijn in ootmoed, in schuldbesef, in onderworpenheid aan ons Hoofd. En daar hoort in de tweede plaats het gebed bij als sleutel tot de weg. Daarom heeft de beweging van het Gereformeerd Appèl mij altijd zo aangesproken. Geen actiegroep, geen beweging van onderop, die voorloper zal zijn tot beschaming van de kerkelijke organen, maar een beweging die bij het begin begint. Bij Hem die het Hoofd is.

De kerk is niet van ons, maar van Hem. Er kunnen geen roergangers en beleidsmakers in de kerk zijn die ontwikkelen wat de kerk nodig heeft. Er kunnen mensen zijn met bepaalde taken, zeker. Dat is ook eigen aan de kerk: het lichaam met de vele leden. Maar als het niet vanuit het diepe besef is van onze identiteit in de persoon van onze levende Heiland, dan is het alles krachteloos en vergeefs. De mensen met bepaalde taken zullen ook bidders moeten zijn. En de kerk zal vele bidders meer moeten kennen. Dan alleen gebeurt het dat we van verschillende minaties - wat een vreselijk woord! 'gemeenschap-pen' liever - elkaar mogen herkennen in het aangezicht van Christus. Dat we niet in de eerste plaats verlangen naar het voldoen aan de wensen van welke achterban dan ook, maar dat we alle achterbannen voorgaan in het zoeken van het aangezicht van de Vader en van de Zoon, in de Geest. Opdat Hij ons vanuit het Hoofd zal regeren met de liefde en de genade en de wijsheid die bij hem passen. Dan mogen we groeien - in de eerste plaats naar Hem toe die het Hoofd is. Vanuit dat Hoofd krijgt het lichaam samenhang, zegt Paulus aan de Efeziërs (Ef. 4:15-16).

Zo herkennen we ook de volgorde: Eén Hoofd - één lichaam. Ogen open daarom voor Hem! Wat hebben we meer nodig?

J.W. Maris

'Grenzen doorbroken'

Het thema van deze gebedssamenkomst is afkomstig uit Jesaja 19. 'Samen zullen zij de HEER dienen,' zo klinkt het in vers 23. Maar let u even op wie er in Jesaja 19 met die 'zij' bedoeld worden. Wie zijn diegenen die samen de HEER zullen dienen? Twee volken worden er genoemd, de Egyptenaren en de Assyriërs. Twee volken die in de tijd van de bijbel nooit anders dan aartsvijanden zijn geweest. Geen van beide stonden ze bekend als hartelijke liefhebbers van de HEER, de God van Israël.

Maar nu staat er van deze beide grootmachten dat er op een dag tussen hen een weg zal lopen. Een

gebaande weg waarover de Assyriërs naar Egypte zullen komen en de Egyptenaren naar Assyrië. Deze weg zullen ze gebruiken om in vrede met elkaar om te gaan. Door samen de HEER te dienen. Blijkbaar is de kracht die daarvan uitgaat, van het samen dienen van de HEER, zo groot, dat het zelfs de vijandschap tussen Egypte en Assyrië kan overwinnen. Zover kan de Geest dus gaan in het doorbreken van grenzen.

Jesaja spreekt over een dag in de toekomst waarop dit zal gebeuren. En het is nog steeds toekomst. Maar ook een toekomst die door de komst van

Christus al een stuk dichterbij is gebracht. Want dit is precies ook wat het evangelie van Christus op het oog heeft. Niet alleen dat mensen voor zichzelf de genade en vrede van God ontvangen, maar ook dat de verhoudingen tussen mensen onderling erdoor veranderen.

Wij zouden het al geweldig vinden als onze kleine gereformeerde kerken nader tot elkaar zouden komen; als er een weg zou lopen van de ene kerk naar de andere en we elkaar ook als kerken meer zouden weten te vinden om samen de HEER te dienen. Samen in de naam van Jezus. Maar dat is blijkbaar nog peanuts vergeleken bij wat de HEER zelf in de gedachten heeft. In de profetie van Jesaja 19 gaat het om veel grotere verhoudingen. Om het even wat dichterbij te brengen: stel je voor dat iemand vandaag zou aankondigen dat er een dag komt waarop moslims, christenen en joden elkaar zouden weten te vinden. Niet in een of andere algemene vorm van religiositeit, die in de wereld vaak wordt nagestreefd, omdat het toch allemaal één pot nat zou zijn. Nee, moslims, christenen en joden weten elkaar te vinden in het gezamenlijk dienen van de HEER! Want daar gaat het hier over. Het samen dienen van de HEER, de God van Israël, de Vader van Jezus Christus. Dat zou voor ons vandaag waarschijnlijk net zo moeilijk voor te stellen zijn als voor de mensen toen, die deze profetie uit Jesaja te horen kregen. Het is dan ook één van de meest vergaande woorden uit het Oude Testament. Een woord ook dat een geweldige hoop en verwachting wekt. Stel je toch eens voor dat de Geest inderdaad nog eens zover zou gaan in het doorbreken van grenzen. Gods wegen zijn soms verrassend en we mogen er ook om bidden. Misschien dat dit gebed ons dan ook kan helpen om weer de juiste proporties in het oog te krijgen waar het onze onderlinge verhoudingen als christenen en kerken betreft.

De profetie van Jesaja 19 gaat zelfs nog een stap verder in het ontvouwen van Gods toekomstvisioen. Zover gaat Gods toekomstplan, dat Egypte en Assyrië beide zelfs mogen delen in de verkiezing van Israël. Hier doorbreekt de Geest ook grenzen die eertijds door God zelf waren gemaakt! Want God zelf had Israël uitgekozen en het afgezonderd van de volken om zijn eigen volk te zijn.

En wie kan deze profetie vandaag lezen zonder daarbij aan het evangelie van Pinksteren te denken, waarover o.a. in de brief aan de Efeziërs geschreven wordt. Daar spreekt Paulus over heidenen die eerst geen deel hadden aan het burgerschap van Israël en niet betrokken waren bij de verbondssluitingen en beloften die daarbij hoorden. Daardoor stonden ze eerst ver weg, maar in Christus Jezus zijn ze dichtbij gekomen. Want het bloed van Christus heeft de twee werelden één gemaakt en de muur van vijand-

schap die tussen Israël en de andere volken had ingestaan, afgebroken. Paulus kan nu als evangelie verkondigen dat ook de heidenvolken dankzij Christus door één Geest toegang hebben tot de Vader. Ook zij mogen nu 'Gods volk' heten, en 'werk van zijn handen'.

In de profetie van Jesaja 19 heeft God zijn volk Israël op een bijzondere manier bij zijn roeping bepaald. Namelijk om tot zegen voor de wereld en voor de volken te zijn. Het is een vrij confronterende profetie, maar onontkoombaar wat Gods toekomstplannen voor de wereld betreft. En de kernvraag, niet alleen voor Israël, maar na Pinksteren ook voor ons vandaag, is in hoeverre wij bereid zijn om werkelijk samen met anderen de HEER te dienen. Zijn wij ook als christenen en als kerken bereid om Gods beloften en zegeningen met elkaar te delen, samen de HEER te dienen en daarin tot zegen voor de wereld te zijn? Want dat is ook onze roeping vandaag. Tot zegen zijn voor de wereld. Een roeping die van al Jezus' volgelingen de grootst mogelijke gezamenlijkheid vraagt.

J. Dekker

Colofon

Het Gereformeerd Appèl is een in 1992 opgerichte gebedsbeweging van leden van de Vrijgemaakt Gereformeerde, Nederlands Gereformeerde en de Christelijke Gereformeerde Kerken. Het Gereformeerd Appèl wil het gebed voor kerkelijke toenadering stimuleren en de onderlinge ontmoeting en geloofsherkenning van gereformeerden bevorderen. De activiteiten worden gecoördineerd door een comité waarin leden van bovengenoemde kerkgemeenschappen zitting hebben. Zo mogelijk wordt driemaal per jaar (in voorjaar, zomer en najaar) een Doorgeefbrief uitgegeven.

Gereformeerd Appèl
Giro 608922
t.a.v. Gereformeerd Appèl
te Den Haag
Internetadres:
<http://www.gereformeerdappel.nl>
e-mail:
info@gereformeerdappel.nl

Redactie Doorgeefbrief
Bart Starreveld,
Schimmelpennincklaan 13,
3771 JE Barneveld
0342-417691

**Contactadres en
adressenadministratie**
Elsje Kadijk-van Deursen
Amazoneweg 90, 2622 DT Delft
tel. 015-2565015